

Mediji i informiranje

Sud Europske unije **PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 128/16**

U Luxembourg 23. studenoga 2016.

Presude u predmetima C-673/13 P, Komisija/Stichting Greenpeace Nederland i PAN Europe, i C-442/14, Bayer CropScience i Stichting De Bijenstichting/College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Kada osoba traži pristup dokumentima u području okoliša, pojam „podaci o emisijama u okoliš“ obuhvaća osobito informacije o prirodi i posljedicama ispuštanja pesticida u zrak, vodu, tlo ili na biljke

Zaštita poslovne i industrijske tajne ne može se suprotstaviti otkrivanju takvih podataka

Sudu su podnesena dva predmeta na odlučivanje koji se, iako se razlikuju u činjenicama, u biti odnose na pravo na pristup dokumentima u području okoliša.

U predmetu C-673/13 P udruge Stichting Greenpeace Nederland i Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) podnijele su Komisiji na temelju uredbe Unije¹ zahtjev za pristup više dokumenata koji se odnose na prvo odobrenje za stavljanje glifosata na tržište, jednog od najkorištenijih herbicida na svijetu za uklanjanje korova u poljoprivredi i održavanje urbanih i industrijskih prostora. Komisija je odobrila pristup tim dokumentima, osim jednom dijelu nacрта izvješća o ocjeni koje je sastavila Njemačka. Komisija je obrazložila svoje odbijanje time da predmetni dokument sadržava povjerljive informacije o pravima intelektualnog vlasništva podnositelja zahtjeva za odobrenje glifosata, odnosno detaljan kemijski sastav te tvari, postupak proizvodnje i nečistoće i sastav gotovih proizvoda.

Obje udruge su Općem sudu Europske unije podnijele tužbu za poništenje protiv te Komisijine odluke o odbijanju. Presudom od 8. listopada 2013.² Opći sud je usvojio tu tužbu. Prema Općem sudu, određeni dijelovi spornog dokumenta³ sadržavali su informacije koje su se odnosile na emisije u okoliš. Slijedom toga, Komisija je morala dati udrugama pristup tim dijelovima i nije se mogla osloniti na zaštitu povjerljivosti trgovačkih ili industrijskih podataka. Nezadovoljna tom presudom, Komisija je pred Sudom zatražila njezino ukidanje.

U predmetu C-442/14, Bijenstichting, nizozemska zaklada za zaštitu pčela, zatražio je od nizozemskog tijela nadležnog za odobravanje stavljanja sredstava za zaštitu bilja i biocidnih pripravaka na tržište (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, CTB) otkrivanje 84 dokumenta koji su se odnosili na odobrenja za stavljanje na tržište određenih sredstava za zaštitu bilja i biocidnih pripravaka koje je izdalo to tijelo. Društvo Bayer, nositelj velikog broja tih odobrenja, protivilo se tom otkrivanju iz razloga što je ono moglo negativno utjecati na autorsko pravo i povjerljivost trgovačkih ili industrijskih podataka.

CTB je 2013. odobrio otkrivanje 35 dokumenata od 84 zatražena iz razloga što su sadržavali informacije koje su se odnosile na emisije u okoliš⁴, i to unatoč tome što je to otkrivanje moglo negativno utjecati na zaštitu povjerljivosti trgovačkih ili industrijskih podataka. Naime, na temelju

¹ Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Arhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL 2006., L 264, str. 13.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 20., str. 29.)

² Presuda Općeg suda od 8. listopada 2013., *Stichting Greenpeace Nederland i PAN Europe/Komisija* (T-545/11)

³ Riječ je o dijelovima dokumenta koji se odnose na: 1) informacije o identitetu i količini nečistoća sadržanih u glifosatu, 2) podatke o nečistoćama prisutnim u različitim serijama (uključujući minimalne, srednje i maksimalne količine svake od nečistoća) i 3) informacije o sastavu sredstava za zaštitu bilja koje su razvili različiti subjekti u pitanju.

⁴ Ti dokumenti sadržavali su osobito laboratorijske studije o učincima imidakloprida na pčele i poluterenske studije kojima su se mjerili ostaci sredstava za zaštitu bilja i biocidnih pripravaka, kao i njihove aktivne tvari koje su bile prisutne nakon uporabe tih proizvoda u zraku ili tlu, u sjemenju, listovima, peludi ili nektaru tretirane biljke, te u medu i na pčelama.

jedne direktive Unije⁵, zaštita poslovne i industrijske tajne ne može se suprotstaviti otkrivanju takvih informacija.

I Bijenstichting i Bayer pobijali su CTB-ovu odluku pred nizozemskim sudovima. Potonji su zatim Sudu uputili više prethodnih pitanja kojima se osobito željelo utvrditi potpadaju li informacije koje je Bijenstichting zatražio pod pojam „podaci o emisijama u okoliš“ u smislu direktive, tako da bi se morale otkriti a da se Bayer ne može tome suprotstaviti na temelju toga što bi to otkrivanje moglo negativno utjecati na povjerljivost trgovačkih ili industrijskih podataka.

Svojim danas donesenim dvjema presudama Sud pojašnjava što treba razumjeti pod „emisije u okoliš“ i „**podaci o emisijama u okoliš [informacije koje se odnose na emisije u okoliš]**“⁶ u smislu uredbe primjenjive u predmetu C-673/13 P i direktive primjenjive u predmetu C-442/14.

U tim dvjema presudama Sud najprije ističe da pojam „emisije u okoliš“ **uključuje osobito istjecanja u okoliš proizvoda ili tvari poput sredstava za zaštitu bilja ili biocidnih pripravaka ili aktivnih tvari koje ti proizvodi sadržavaju ako je to istjecanje stvarno ili predvidljivo u uobičajenim ili realnim uvjetima upotrebe.**

Slijedom toga, taj pojam se pogotovo **ne može razlikovati od pojmova „istjecanja/oslobađanja“ i „ispuštanja“ niti se ograničiti na emisije koje potječu iz industrijskih postrojenja** (poput tvornica i elektrana), već također **obuhvaća emisije koje potječu od prskanja proizvoda, poput sredstva za zaštitu bilja ili biocidnog pripravka, u zrak ili njegove primjene na biljke u vodi ili na tlu.** Naime, takva ograničenja ne bi poštovala cilj najšireg mogućeg otkrivanja informacija o okolišu kojemu teže uredba i direktiva.

Sud također potvrđuje da se uredba i **direktiva odnose ne samo na informacije koje se tiču stvarnih emisija**, to jest emisija koje se stvarno otpuštaju u okoliš prilikom primjene sredstva za zaštitu bilja ili biocidnog pripravka na biljke ili tlo, već i na **podatke o predvidljivim emisijama** tog proizvoda u okoliš. Sud s druge strane pojašnjava da su iz pojma podataka o emisijama u okoliš **isključeni** podaci koji se odnose na **isključivo hipotetske emisije**, poput primjerice podataka izdvojenih iz testiranja čiji je predmet ispitati učinke korištenja doze predmetnog proizvoda ili tvari koja je očito viša od najviše doze za koju je dodijeljeno odobrenje za stavljanje na tržište i koja će se koristiti u praksi.

Sud nadalje precizira da pojam „informacije koje se odnose na okoliš/podaci o emisijama u okoliš“ treba tumačiti na način da obuhvaća ne samo **informacije o emisijama kao takvima** (odnosno naznake o prirodi, sastavu, količini, datumu i mjestu tih emisija), već i **informacije koje javnosti omogućuju da nadzire je li procjena stvarnih ili predvidljivih emisija – na temelju koje je nadležno tijelo odobrilo predmetni proizvod ili tvar – točna, kao i podatke o više ili manje dugoročnim utjecajima tih emisija na okoliš.** Taj pojam osobito obuhvaća podatke o ostacima prisutnima u okolišu nakon primjene predmetnog proizvoda i studije o stupnju raznošenja tvari prilikom te primjene, neovisno o tome proizlaze li ti podaci iz terenskih ili poluterenskih studija, laboratorijskih ispitivanja ili translokacijskih studija.

U predmetu C-673/13 P Sud ipak ukida presudu Općeg suda jer je potonji smatrao da je dostatno da se informacija „dovoljno izravno“ odnosi na emisije u okoliš kako bi bila obuhvaćena uredbom. Sud naime podsjeća da se **ta uredba odnosi na informacije** koje se „odnose na emisije u okoliš“, tj. one **koje se tiču takvih emisija ili su o njima, a ne one koje su u ikakvoj, bilo izravnoj ili neizravnoj, vezi s emisijama u okoliš.** Sud stoga vraća predmet Općem sudu na ponovno odlučivanje kako bi on provjerio odnose li se sporne informacije doista na emisije u okoliš i, ako je tomu tako, da odluči o argumentima stranaka koje nije ispitao u okviru svoje presude.

⁵ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL 2003., L 41, str. 26.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 1., str. 128.)

⁶ „Informacije koje se odnose na okoliš“ u Uredbi br. 1367/2006 i „podaci o emisijama u okoliš“ u Direktivi 2004/3, pri čemu je riječ o dvama ekvivalentnim pojmovima.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda, Sudu se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivni učinak. Ako je dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako je u predmetu moguće presuditi, Sud ga može i sam riješiti. U suprotnom, predmet se vraća Općem sudu koji je vezan odlukom Suda donesenom povodom žalbe.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presuda [C-673/13 P](#) i [C-442/14](#) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106